

MEMORANDUM GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN 2018 GREENTRACK GENT

Greentrack Gent wil de motor zijn van de verduurzaming van de Gentse cultuursector. Het netwerk met ruim vijftig leden werkt aan een langetermijnproject voor sociaal-ecologische duurzaamheid. De voorbije jaren heeft Greentrack samen met haar leden reeds heel wat initiatieven genomen om stappen te zetten naar een volhoudbare samenleving. En ook de komende jaren blijven we onze eigen werking en de impact daarvan op de planeet kritisch tegen het licht houden. We werken hiervoor samen met kunstenaars, burgers, bedrijven en de stedelijke overheid. We zijn ervan overtuigd dat cultuur een belangrijke rol kan spelen in de transitie naar een samenleving die rekening houdt met ecologische grenzen en daarbij expliciet kiest voor een rechtvaardige aanpak. Kunst en cultuur brengen verbeelding in, die broodnodig is in deze transitieperiode. Anderzijds kunnen culturele organisaties experimenteren met nieuwe praktijken en zelf het voortouw nemen rond sociaal-ecologische duurzaamheid.

Stad Gent heeft de afgelopen jaren een lovenswaardig parcours afgelegd in die transitie en bijzondere verwezenlijkingen bereikt o.a. op vlak van duurzame aankopen en mobiliteit. De voorbije zes jaar heeft Greentrack ook goed samengewerkt met Stad Gent om de eigen werking te verduurzamen en om samen het publiek te inspireren bij te dragen aan die duurzame samenleving. **Daarom doen we enkele voorstellen voor de volgende legislatuur op basis van onze ervaring, inspanningen en de opgebouwde expertise de afgelopen jaren. We willen het Gentse bestuur inspireren om in het bestuursakkoord vooral ook het langetermijnperspectief niet uit het oog te verliezen.** Er is al te veel tijd verloren en zoals Philipp Blom¹ het stelt: 'alles staat op het spel'. Dit impliceert dat er ook nagedacht wordt over veerkracht van de stad met het oog op onvermijdelijke veranderingen (klimaatadaptatie) én dat de relatie tussen burger en overheid nieuwe impulsen nodig heeft. Met deze tekst wil Greentrack de partijen die het nieuwe bestuur zullen vormen inspireren en prikkelen om moedige keuzes te maken die passen bij de uitdagingen van onze tijd.²

De opbouw van het memorandum is geïnspireerd door het [tienpuntenplan](#) dat de leidraad vormt voor de verduurzaming van de eigen werking van de Greentrackleden. We starten telkens met het engagement van de leden zelf, zowel de huidige inspanningen als waartoe we ons willen engageren in de toekomst. Dit vullen we aan met een aantal voorstellen die Stad Gent kan opnemen.

1. ENERGIE EN KLIMAAT

ENGAGEMENT VAN DE GREENTRACKLEDEN. We trachten het energieverbruik zo laag mogelijk te houden en jaarlijks te verminderen. Daarvoor kiezen we voor hernieuwbare energie, energiezuinige apparatuur, schakelen we apparatuur uit als we die niet gebruiken, proberen we de gebouwen waarin we werken zo goed mogelijk te isoleren en verkiezen we structurele

¹ Philipp Blom is historicus en journalist. Hij publiceerde net het boek 'Wat op het spel staat'.

² Dit memorandum is goedgekeurd door de Raad van Bestuur van Greentrack Gent vzw en door de leden van Greentrack Gent vzw op de Algemene Vergadering van 23 november 2017, met onthouding van Cultuur Gent, AGB Erfgoed en AGB Kunsten & Design omdat ze zich als stedelijke diensten hier niet over kunnen uitspreken.

maatregelen om de energievraag te beperken. Bij het plannen van producties sensibiliseren we gebruikers van infrastructuur en apparatuur en nemen we waar mogelijk structurele ingrepen om rationeel omgaan met energie als een van de ontwerpprincipes te hanteren.

- De cultuursector engageert zich om CO₂-uitstoot te verlagen met minstens 40% tegen 2030 (referentiejaar 1990) en verwacht van de stad hetzelfde. De doelstelling wordt gehaald door energiebesparende ingrepen en hernieuwbare energie (niet door aankoop van compensatierechten).
- Greentrack vraagt aan het nieuwe bestuur om voldoende middelen te voorzien om structurele investeringen te doen, door:
 - Het [premiesysteem](#) voor energiebesparende maatregelen voor ondernemingen te continueren en te zorgen dat ook organisaties uit cultuur er beroep op kunnen doen.
 - In het nieuwe premiesysteem ook langetermijninvesteringen op te nemen die naar voren komen uit de energiecoachingsrapporten en die huizen niet alleen kunnen doen binnen het bestek van hun vierjarige subsidie.
 - In het nieuwe premiesysteem ook een premie te voorzien voor slimme energiemonitoring (installeren van *smart metering* systeem).
 - Te investeren in stedelijke gebouwen waarin verzelfstandigde organisaties zitten.
- Stad Gent vermijdt dieselgroepen bij evenementen en festivals door vaste stroom te voorzien, en engageert zich om ze tegen het einde van de legislatuur volledig te bannen.
- Het meten en doorgeven van energieverbruik is een subsidievoorwaarde voor alle organisaties die subsidies van Stad Gent ontvangen.
- Stad Gent voorziet een dienstverlening van gespecialiseerd technisch advies betreft duurzame vragen voor organisaties (bv. over verwarming(sinstallaties), elektriciteit, verlichting).
- Stad Gent organiseert jaarlijks en met evenveel weerklank als het Lichtfestival een 'Donkerfestival' of nacht van de duisternis (ook in de haven).
- Stad Gent legt restricties op aan duidelijk verspillende evenementen. Bijvoorbeeld geen traditionele ijspiste als het warmer dan 10 °C is.
- Stad Gent houdt het energieverbruik van haar patrimonium bij en inspireert haar burgers om hetzelfde te doen. Alle Gentenaars kunnen op de site van de stad het energieverbruik van alle stedelijke gebouwen volgen.
- Stad Gent doet inspanningen om zoveel mogelijk daken van zonnepanelen te voorzien en ondersteunt ook organisaties die dit willen doen, bijvoorbeeld door samen te werken met lokale energiecoöperaties.

2. MOBILITEIT

ENGAGEMENT VAN DE GREENTRACKLEDEN. We kiezen zoveel mogelijk voor duurzame mobiliteit en het openbaar vervoer en trachten onze bezoekers en medewerkers daar ook toe te motiveren. Bij het vergoeden van verplaatsingen stimuleren we de duurzame keuzes. We zijn ons ervan bewust dat het vliegtuig nog steeds te vaak genomen wordt en engageren ons om tournees bewuster te plannen, voor langere periodes naar het buitenland te gaan en decors en productie ter plekke op te bouwen (om extra vervoer te vermijden). Wanneer we toch het vliegtuig nemen, proberen we de CO₂-uitstoot te [compenseren](#).

- Stad Gent blijft onderhandelen voor voldoende openbaar vervoer. Het nachtnet wordt gecontinueerd. Daarbij wordt gezocht naar mogelijkheden om cultuurgebruikers zoveel mogelijk gebruik te laten maken van het openbaar vervoer. Waar De Lijn tekortschiet onderzoekt de stad of ze zelf initiatieven kan nemen samen met andere spelers en de cultuursector zelf.

- Stad Gent pleit bij De Lijn voor een ringnet (een bus die de ring rond rijdt zodat je niet telkens door de stad moet met het openbaar vervoer maar invalshoeken neemt vanop de ring).
- Stad Gent voorziet voldoende fietsenstallingen bij evenementen.
- De bereikbaarheid van de park & rides 's avonds laat en 's nachts wordt verbeterd.
- Voor de nightliners (tourbussen van internationale gezelschappen en artiesten) worden een aantal vaste plekken voorzien met elektriciteitsaansluiting.
- Stad Gent blijft ook bij NMBS het belang van latere treinlijnen tussen Gent en grote steden benadrukken.
- Walk-ability en bike-ability zijn uitgangspunten bij stedelijke ontwikkeling; de prioriteit bij de bereikbaarheid van locaties is dat fietsers en voetgangers eenvoudig ter plaatse geraken.
- Stad Gent werkt (zoals in Parijs) een duidelijke timing uit om respectievelijk dieselwagens en benzinewagens uit de stad te houden. Deze 'uitfasering' is niet enkel van kracht in de binnenstad maar op het hele Gentse grondgebied.

3. CATERING EN WATER

ENGAGEMENT VAN DE GREENTRACKLEDEN. De maaltijden en de catering die we aan artiesten en bezoekers aanbieden, is zoveel mogelijk vegetarisch of veganistisch, biologisch en lokaal. Op verplaatsing gaan we op zoek naar gelijkaardige voeding. Het water dat we drinken en aanbieden aan anderen, is zoveel mogelijk kraantjeswater. We ondernemen acties om voedselverspilling te vermijden (samenwerkingen met daklozenorganisaties) en stimuleren externe cateraars die we inhuren om dezelfde principes te volgen.

We springen zuinig om met water en moedigen onze bezoekers aan om dat ook te doen. Waar mogelijk gebruiken we regenwater. Om vervuiling van water te vermijden, gebruiken we biologisch afbreekbare (poets)producten.

- De uitleendienst van Stad Gent biedt waterkoelers aan die je op leidingwater kan aansluiten, en afwasmachines voor bekers.
- Bij feestelijkheden en festivals wordt het aanbod van kraantjeswater gestimuleerd.
- Stad Gent ontmoedigt het rondrijden van vrachtwagens met drinkwater binnen de stad.
- Er worden contactpunten voorzien waar je overschotten van eten kan aanbieden.
- Stad Gent ondersteunt lokale bedrijven die korteketenvoedsel aanbieden, bijvoorbeeld door stedelijke gronden ter beschikking te stellen voor stadslandbouw.
- Stad Gent stimuleert burgers en bedrijven om in te zetten op groenvoorzieningen, groendaken, en op het beperken van verharding.

4. MATERIALEN EN AFVAL

ENGAGEMENT VAN DE GREENTRACKLEDEN. We proberen onze materialen zoveel mogelijk te hergebruiken en bij nieuwe aankopen rekening te houden met duurzame productie en hernieuwbaarheid. We delen materialen en ruimtes met elkaar en anderen. Waar mogelijk kiezen we voor producten uit Fair Trade.

Om afval te beperken, werken we zo vaak mogelijk met herbruikbare bekers of glas. We zijn spaarzaam in het drukken van promotiemateriaal en recycleren het overige afval. Waar mogelijk composteren we groenafval.

- Stad Gent ontsluit geleidelijk aan de ongebruikte materialen in kelders en loodsen en stelt ze beschikbaar aan de cultuursector en andere organisaties (burgerinitiatieven, scholen,...).
- Organisaties die een evenement organiseren waarbij Stad Gent achteraf de afvalophaling voor haar rekening neemt, krijgen die ondersteuning enkel gratis als ze aantoonbaar inzetten

op preventie en sorteren van afval. Zoniet betalen ze zelf voor de afvalophaling. Een positief beleid kan opgezet worden om afvalvrije evenementen financieel te belonen.

5. SOCIALE DUURZAAMHEID EN TOEGANKELIJKHEID

ENGAGEMENT VAN DE GREENTRACKLEDEN. Tegen de achtergrond van de demografische verschuivingen staat Greentrack voor een inclusief cultuurbeleid. De leden zetten in op sociaal-rechtvaardige volhoudbaarheid wat tot uiting komt in het loonbeleid en een eerlijke vergoeding van artiesten en medewerkers. We besteden aandacht aan een evenwichtige verhouding tussen werk en gezin en aan inspraak en betrokkenheid van medewerkers en stakeholders. We zetten in op toegankelijkheid in de brede zin van het woord. Medewerkers, bezoekers en vrijwilligers met de meest uiteenlopende achtergrond en beperkingen moeten zoveel mogelijk ook bij ons terecht kunnen.

- De stedelijke instrumenten die er zijn voor de ondersteuning van culturele projecten in het algemeen, van de projecten van de verschillende kansengroepen in het bijzonder, en vooral die van de socio-culturele en culturele organisaties die de diversiteit van Gent representeren, worden verder ontwikkeld met als doel die projecten optimale ontwikkelingskansen te geven.
- Naar het voorbeeld van Greentrack organiseert de Gentse cultuursector zich bottom-up in functie van een gemeenschappelijk gedragen eigen inclusief diversiteitsbeleid. Men streeft een transitie na van monoculturele naar interculturele cultuurorganisaties. Daarvoor werkt men op verschillende organisatiecomponenten: creatie, programmatie & presentatie, publiekswerking, personeelsbeleid en zalenbeleid. Stad Gent geeft het proces binnen de cultuursector maximale slaagkansen via steun voor coördinatietijd, procesbegeleiding en gemeenschappelijke acties.

6. FINANCIËLE SYSTEMEN

ENGAGEMENT VAN DE GREENTRACKLEDEN. We zijn ons bewust van de impact van het financiële systeem en kiezen voor een duurzame bank. Indien dit niet mogelijk is, leggen we aan onze bank voor dat duurzaamheid een belangrijk principe is en vragen we naar ethische bankproducten.

- Stad Gent start met het volledig fossiel- en wapenvrij maken van haar pensioenfonds.
- Stad Gent werkt een ethisch sponsorbeleid op lange termijn uit. Eigen evenementen zoals het Lichtfestival zullen op termijn niet meer gesponsord worden door een bank die of bedrijf dat onethisch investeert.
- Stad Gent doet inspanningen om de burgers te laten participeren in coöperatieven (die voldoen aan de voorwaarden van de Internationale Coöperatieve Alliantie) en onderzoekt of het daar zelf ook in kan investeren.

7. TRANSITIE

ENGAGEMENT VAN DE GREENTRACKLEDEN: Greentrack wil de motor zijn van de verduurzaming van de Gentse cultuursector en samen met hen inzetten op de transitie naar een sociaal-ecologische en duurzame samenleving.

- Stad Gent besteedt binnen de subsidiesystemen veel aandacht aan ecologische maatregelen. Het actief werken aan het verkleinen van de ecologische voetafdruk vergroot het subsidiebedrag.
- Stad Gent stimuleert efficiënter gebruik van de stedelijke infrastructuur: cultuurprofessionals (starters, kunstenaars, etc.) en socio-culturele organisaties kunnen voor een bepaalde periode huisvesting vinden in onderbenutte of leegstaande panden.
- Stad Gent kiest voor een duurzame organisatiecultuur: binnen de stedelijke diensten wordt er geëxperimenteerd met andere vormen van taakverdeling en besluitvorming (deliberatieve beslissingsvormen, loting, horizontale zelfsturende teams, ...).
- Culturele huizen hebben vaak geen budget maar wel de creativiteit om te investeren in duurzame innovatie. Duurzame experimenten en innovatiesprongen bij culturele huizen worden door Stad Gent financieel ondersteund. We denken bv. aan de culturele experimenten met een hernieuwbare-energiegenerator, met de afvalwaterzuiveringsinstallatie voor evenementen, met siroop-en-kraanwatertap, ...
- Cultuursector als proeftuin: na de proefperiode in een culturele organisatie wordt bekeken of bepaalde concepten ook toegepast kunnen worden binnen de stad. De eerste pleinorganisatoren zonder wegwerpbekers waren MiramirO en Boomtown - zij hebben zo de aanzet gegeven tot volledig wegwerpbekervrije Gentse Feesten.
- Stad Gent herbekijkt de relatie met de burger en met de (culturele) organisaties. Ze zijn geen 'klant' maar partner in het vormgeven van de stad. Een van de manieren hiertoe is een netwerk opbouwen tussen culturele instellingen, hoger onderwijs, bedrijven en openbare diensten, waar kennis en ervaring rond duurzaamheid uitgewisseld wordt en samengewerkt wordt aan gemeenschappelijke activiteiten en projecten.
- Stad Gent ondersteunt actief de oprichting van een 'assembly of the commons' waar burgers en middenveld nadenken over het gemeenschappelijk beheer van een aantal goederen en diensten.
- Om de transitie naar een sociaal rechtvaardige samenleving mogelijk te maken nodigen we de stad uit om nieuwe innovatieve concepten uit te proberen en experimenteerimte te creëren. Dit zou bijvoorbeeld kunnen via het voorzien van jaarlijks enkele basisinkomens om mensen die bezig zijn met maatschappelijk relevante projecten in de culturele sector de kans te geven vrijuit te experimenteren. Een andere mogelijkheid is het jaarlijks aanstellen van een 'stadsecoloog' naar analogie van de stadsdichter. Die persoon wordt dan het gezicht van de transformatieve bewegingen in de stad.
- Eenmaal de nieuwe coalitie is gevormd en de schepenen aan de slag gaan zou het goed zijn dat bij de opmaak van de beleidsplannen nauw wordt samengewerkt met zowel ondernemers, burgers en het brede middenveld. Experimenten zoals de G1000 kunnen daarvoor een zinvol format zijn.